

คอลัมน์ “แจ้งสืบ” ฉบับวันที่ 15 กันยายน 2569

ผลงานปลั่งภาการเงินไทย สร้างโอกาส สร้างภูมิคุ้มกัน สู่อนาคตที่ยั่งยืน

ดร.พรเพ็ญ สดศรีชัย
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปัจจุบันที่โลกหมุนเร็ว ความท้าทายของประเทศ คือ การสร้างศักยภาพการแข่งขัน และเสริมภูมิคุ้มกันให้คนไทยสามารถปรับตัว และร่วมกันสร้างเศรษฐกิจให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนนะคะ

แนวคิดดังกล่าวสะท้อนในหัวข้อหลักของการประชุม IMF-World Bank Annual Meetings 2026 ที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพในเดือนหน้า ภายใต้แนวคิด “Thailand’s New Horizons: Empowering People, Building Resilience” หรือ “ขอบฟ้าใหม่ของประเทศไทย การเสริมพลังประชาชนและสร้างภูมิคุ้มกัน” ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างคน สร้างโอกาส และสร้างความยืดหยุ่นให้เศรษฐกิจไทยสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลกได้

เศรษฐกิจไทยเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างที่สะสมมานาน ทำให้โตต่ำต่อเนื่อง แม้เป้าหมายหลักของแบงก์ชาติ คือ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ แต่เรื่องการเติบโตก็เป็นเรื่องสำคัญ ตามที่ผู้ว่าการ คุณวิทย์ รัตนกร เคยกล่าวไว้ว่า “เสถียรภาพและการเติบโต ต้องเดินคู่กัน” แบงก์ชาติจึงได้ขยายบทบาท และเอื้อมือให้ไกลที่สุดในการแก้ปัญหาภายใต้อำนาจหน้าที่ โดยในช่วง 10 เดือนที่ผ่านมา แบงก์ชาติได้ทำไปแล้ว 4 ด้าน คือ (1) แก้หนี้ครัวเรือน (2) การเข้าถึงสินเชื่อของ SMEs และรายย่อย (3) Fairness ในการใช้บริการทางการเงิน (4) การป้องกันไม่ให้ระบบการเงินถูกใช้เป็นช่องทางของทุนเทา และ ธุรกรรมผิดกฎหมาย

ด้านการแก้หนี้ มีโครงการ “ปิดหนี้ไว ไปต่อได้” เพื่อแก้ปัญหาหนี้ NPL ให้ลูกหนี้รายย่อย ด้านการเข้าถึงเงินทุน โดยเฉพาะ SMEs ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของเศรษฐกิจไทย แบงก์ชาติมีการออกโครงการ “SMEs Credit Boost” ซึ่งเป็นกลไกค้ำประกันสินเชื่อ เพิ่มโอกาสให้ SMEs เข้าถึงแหล่งทุน และ “SMEs Secure+” หรือ “มีที่มีเงิน” เพื่อเติมสภาพคล่องแก่ SMEs

ล่าสุด แบงก์ชาติ เตรียมขับเคลื่อน **3 กลไกสำคัญ** ได้แก่ 1. SME Credit Portal หรือแพลตฟอร์มกลางเชื่อมโยงผู้ประกอบการกับแหล่งเงินทุน 2. กลไกค้ำประกันสินเชื่อรูปแบบใหม่เพื่อลด credit cost ซึ่งจะทำให้ต้นทุนไปทั่วโลก บสย. และคาดว่าจะปล่อยสินเชื่อรวมกันได้ถึง 2 แสน ล้านบาท 3. Data Bureau ที่ใช้ข้อมูลทางเลือก มาช่วยประเมินสินเชื่อ โดยเฉพาะกลุ่มพ่อค้า แม่ค้ารายเล็ก โดย Data Bureau จะช่วย 2 ด้าน คือ การเข้าถึงสินเชื่อ (Inclusion) และ การสกัดธุรกรรมไม่พึงประสงค์ (Exclusion)

ขณะเดียวกัน แบงก์ชาติยังให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นธรรม ด้วยการลดค่าธรรมเนียมในการใช้บริการทางการเงิน เพื่อลดภาระทางการเงินของประชาชนและ SMEs

ระบบการเงินที่ดี ต้องสร้างโอกาส และ ต้องไม่เป็นเครื่องมือของอาชญากรรมทางการเงิน

แบงก์ชาติร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ก.คลัง ก.ดิจิทัลฯ ปปง. สตช. ก.ล.ต. ในการยกระดับมาตรการป้องกันอาชญากรรมทางการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงแรกมุ่งแก้ปัญหาการหลอกลวงผ่าน Unauthorized Payment Fraud หรือ “แอปดูดเงิน” ด้วยการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของ Mobile Banking จนสามารถลดจำนวนเหตุการณ์ลงเหลือศูนย์ ตามด้วยมาตรการแบบบูรณาการ ทั้งจัดการบัญชีม้า การติดตามเส้นทางเงินผ่าน API การใช้ข้อมูลพฤติกรรมลูกค้าเพื่อบริหารความเสี่ยง การกำหนดวงเงินโอนตามระดับความเสี่ยง และการออกแนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบร่วมกัน (Shared Responsibility Guidelines) ส่งผลให้มูลค่าความเสียหายจาก Authorized Push Payment (APP) Fraud ลดลงจาก 8.6 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2567 เหลือ 1.8 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2569 หรือลดลง เกือบ 80%

นอกจากนี้ แบงก์ชาติยังได้ขยายการดำเนินงานไปสู่การป้องกันการใช้ระบบการเงินเป็นช่องทางของกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย (Illicit Activities) ผ่านมาตรการสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การกำกับการณ์เงินสดมูลค่าสูง การยกระดับมาตรการสำหรับธุรกรรมทองคำ การเพิ่มความเข้มงวดการกำกับดูแลธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการทำงานร่วมกับ ก.ล.ต. เพื่อเสริมความปลอดภัยในระบบนิเวศสินทรัพย์ดิจิทัล โดยเฉพาะการซื้อขาย Stablecoin เช่น USDT ควบคู่กับการยกระดับมาตรการ KYC, CDD และ EDD ตลอดวงจรลูกค้า รวมถึงการพัฒนารูปแบบธุรกรรมต้องสงสัย 24 รูปแบบ เพื่อช่วยให้สถาบันการเงินสามารถตรวจจับและติดตามความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

10 ก.ย. 69 เกิดความร่วมมือครั้งสำคัญ “หนึ่งเจตนารมณ์ ผสานพลัง ปกป้องภาคการเงินไทย”
ภายใต้ 5 หลักการร่วม คือ **1. เริ่มที่ผู้นำ** ด้วยการกำหนดทิศทาง นโยบาย และธรรมาภิบาลองค์กร (Leadership and Governance) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ระบบการเงินในทางที่ผิด โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการองค์กร **2. สร้างมาตรฐาน** ด้วยการกำหนดแนวทางเพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีมาตรฐานและเป็นรูปธรรม (Effective Standards and Execution) **3. พัฒนาเชิงรุก** ด้วยความเชี่ยวชาญและข้อมูล (Expertise and Data-Driven Capability) **4. รวมพลังทั้งระบบ** ด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือและองค์ความรู้ร่วมกัน (Collaboration and Collective Intelligence) ทั้งรูปแบบการกระทำผิด สัญญาณเตือนภัย และแนวปฏิบัติที่ดี **5. คำนึงถึงผลกระทบอย่างสมดุล (Balanced Objectives)** ทั้งการดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือ ควบคู่ไปกับ การเข้าถึงบริการทางการเงิน การแข่งขันที่เป็นธรรม และการส่งเสริมนวัตกรรมทางการเงิน เพื่อให้มาตรการต่าง ๆ สามารถสร้างความปลอดภัย โดยไม่ก่อผลกระทบเกินจำเป็น

หัวใจสำคัญ คือ เปลี่ยนจาก “เจตนา” สู่ “การลงมือทำ” โดยหน่วยงานที่เข้าร่วม ประกอบด้วย ธปท./ สมาคมธนาคารไทย (TBA) สมาชิก 15 ธนาคาร/ สมาคมธนาคารนานาชาติ (AIB) สมาชิก 24 ธนาคาร/ สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ (GFA) สมาชิก 8 ธนาคาร/ สมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไทย (TEPA) สมาชิก 33 บริษัท/ สมาคมแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและบริการทางการเงิน (TAFEXS) สมาชิก 117 บริษัท และผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-bank lender) สมาชิกรวม 157

บริษัท ทั้งชมรมธุรกิจบัตรเครดิต ชมรมสินเชื่อส่วนบุคคล สมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อทะเบียนรถ
สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย สมาคมธุรกิจสินเชื่อไทย สมาคมธุรกิจเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ไทย

ในยุคที่โลกหมุนเร็ว ไทยจำเป็นต้องสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันให้ปรับตัวได้ การแก้ปัญหานี้
การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงเงินทุนของ SMEs การสร้างความเป็นธรรมในการใช้บริการทางการเงิน และ
การสกัดกั้นอาชญากรรมทางการเงิน จึงเป็นความจำเป็นของประเทศ บทบาทของแบงก์ชาติในวันนี้
จึงไม่จำกัดเพียงการรักษาเสถียรภาพ แต่คือการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อสร้างระบบการเงินที่
ปลอดภัย เป็นธรรม และเศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืนค่ะ

** บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานที่
ผู้เขียนสังกัด **